

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΔΕΚΑΤΟ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 8 Οκτωβρίου 2024, με την ακόλουθη σύνθεση: Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δεκάτου Τμήματος, Αργυρώ Μαυρομαμάτη και Νικόλαος Βόγκας, Σύμβουλοι, Ευθύμιος Καρβέλης (εισηγητής) και Ιωάννης Βάγιας, Πάρεδροι, οι οποίοι μετέχουν με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε η Αντεπίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Ευαγγελία Σεραφή, ως νόμιμη αναπληρώτρια του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, ο οποίος είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Μαρία Φορτσερά, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Για να δικάσει την από 14.5.2018 (Α.Β.Δ. .../17.5.2018) έφεση του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «... (...))», νομίμως εκπροσωπούμενου, που εδρεύει στην ... Αττικής (... χλμ. Λεωφ. Αθηνών-Σουνίου), το οποίο παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Γεωργίου Κουντούρη (ΑΜ ΔΣΠ ...).

Κατά του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε δια δηλώσεως του άρθρου 231 παρ. 1 του ν. 4700/2020 της Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Αγγελικής Χειρδάρη.

Με την έφεση αυτή το εκκαλούν ζητεί την ακύρωση της .../ .../15.3.2018 απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης της Γενικής Γραμματέως Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, καθώς και κάθε άλλης πράξης ή παράλειψης.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του εκκαλούντος, ο οποίος αφού αναφέρθηκε στο δικόγραφο της έφεσης, το περιεχόμενο του οποίου ανέπτυξε και προφορικά στο ακροατήριο, ζήτησε την παραδοχή της.

Την Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η οποία πρότεινε την απόρριψη της έφεσης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, σε διαδικτυακή τηλεδιάσκεψη, που διενεργήθηκε μέσω της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e:Presence.gov.gr, με την παρουσία των ανωτέρω μελών του και της γραμματέα του.

Αφού άκουσε την εισήγηση του Παρέδρου Ευθυμίου Καρβέλη

Μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Σκέφθηκε σύμφωνα με τον νόμο και αποφάσισε τα ακόλουθα:

1. Με την κρινόμενη έφεση, για την οποία δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. άρθρο 73 παρ. 1 του ν. 4129/2013, Α', 52), ζητείται η ακύρωση της .../.../15.3.2018 απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης – ανάκτησης της Γενικής Γραμματέως Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με την οποία επιβλήθηκε σε βάρος του εκκαλούντος δημοσιονομική διόρθωση-ανάκτηση συνολικού ποσού **44.577,61** ευρώ, που αντιστοιχεί σε δαπάνες που κρίθηκαν οριστικά ως μη επιλέξιμες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» - ΕΣΠΑ 2007-2013 στο πλαίσιο της Πράξης «Ανάλυση πολύ-λειτουργικών γονιδίων και των παραλόγων του στα τελεόστεα: Αναγνώριση, εξέλιξη και σχολιασμός μέσω σάρωσης του μεταγραφώματος και λειτουργικές μελέτες» με κωδικό ... (ΟΠΣ ...) της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ». Η ένδικη έφεση κατά το μέρος που στρέφεται κατά κάθε άλλης πράξης ή παράλειψης είναι απορριπτέα ως αόριστη και ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης. Κατά τα λοιπά, ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα και, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς τη βασιμότητα των προβαλλόμενων με αυτήν λόγων. Εξάλλου, η καταβολή του ποσού των 44.577,61 ευρώ της ως άνω απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης – ανάκτησης που κατατέθηκε στον ΚΑΕ ... «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς

που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου» με το .../2.5.2018, Σειρά ..., διπλότυπο είσπραξης της ΔΟΥ Ηρακλείου (βλ. σχετικά το .../.../2018 Σημείωμα Κατάθεσης) δεν ασκεί επιρροή στην παρούσα δίκη, καθόσον δεν αναιρεί το έννομο συμφέρον του εκκαλούντος για την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης.

2. Με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1083/2006 του Συμβουλίου της 11^{ης} Ιουλίου 2006 «Περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999» (ΕΕ L 210) θεσπίσθηκε, μεταξύ άλλων, ένα αποκεντρωμένο σύστημα εφαρμογής και ελέγχου των χρηματοδοτικών παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ταμείου Συνοχής, σύμφωνα με το οποίο η ευθύνη για τη διαχείριση και τον έλεγχο των συγχρηματοδοτούμενων από τα ως άνω Ταμεία επιχειρησιακών προγραμμάτων, ανήκει, κατά πρώτο λόγο, στην ευθύνη των κρατών μελών. Ειδικότερα, από τα άρθρα 70 έως 98 του προαναφερθέντος Κανονισμού, σε συνδυασμό με τα άρθρα 12 έως 25 και 27 έως 38 του Κανονισμού (ΕΚ) 1828/2006 της Επιτροπής της 8^{ης} Δεκεμβρίου 2006 «Για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου ...» (ΕΕ L 371), προκύπτει ότι τα κράτη – μέλη, προκειμένου να εκπληρώσουν την ως άνω υποχρέωσή τους, οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνεται η θέσπιση του αναγκαίου νομοθετικού πλαισίου, που εξασφαλίζει την επιτυχή εκτέλεση των επί μέρους ενεργειών, την πρόληψη και δίωξη των παρατυπιών και την ανάκτηση των παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών με τους τόκους υπερημερίας προς αποκατάσταση των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προς τούτο επιβάλλονται οι αναγκαίες δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες συνίστανται στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της δημόσιας συνεισφοράς του επιχειρησιακού προγράμματος και είναι ανάλογες με την παράτυπες δαπάνες που διαπιστώνονται καθώς και η ανάκτηση των οικείων ποσών που διατέθηκαν παρανόμως ή αχρεωστήτως (βλ. ΕλΣυν Εβδ. Τμήμα 752/2021, Ι Τμήμα 1412/2017, 4629/2014, 1228/2014, 91/2012, 3680/2009).

3. Στο εθνικό δίκαιο, με τους νόμους 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις» (Α' 247) και ήδη 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (...)» (Α', 143) και 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013» (Α' 267) ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα διαχείρισης και ελέγχου των δαπανών, καθώς και της ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων εθνικών ή κοινοτικών κονδυλίων κατά την εκτέλεση των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων.

4. Ο ν. 3614/2007, ορίζει στο άρθρο 3 ότι: «Η διαχείριση κάθε επιχειρησιακού προγράμματος του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ.1 εδάφιο (α) του Κανονισμού [1083/2006] ασκείται μέσω ειδικής υπηρεσίας (Διαχειριστική Αρχή), η οποία λειτουργεί ή συνιστάται για τους σκοπούς αυτούς κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5. 2. Η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του εδαφίου (γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Στο πλαίσιο αυτό η Διαχειριστική Αρχή: (α) ... (β) διενεργεί επαληθεύσεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 ... (ιζ) προβαίνει στην ακύρωση μέρους ή του συνόλου της κοινοτικής συνεισφοράς της πράξης η οποία επιβάλλεται βάσει των αποτελεσμάτων επαλήθευσης ή ελέγχου. ...», στο άρθρο 4 [όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 με την παρ. 1 του άρθρου 1 της από 18.12.2012 Π.Ν.Π. (Α' 246/18.12.2012), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4128/2013 (Α' 51/28.2.2013)] ότι: «1. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού που εποπτεύει την οικεία διαχειριστική αρχή επιχειρησιακού προγράμματος και του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, δύναται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής επιχειρησιακού προγράμματος ενεργώντας σε σχέση με δικαιούχους που εκτελούν πράξεις για λογαριασμό και υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 2 του Κανονισμού [1083/2006]. (...). 8. Οι ρυθμίσεις του παρόντος νόμου για τη Διαχειριστική Αρχή εφαρμόζονται αναλόγως και στους ενδιάμεσους φορείς

διαχείρισης», στο άρθρο 8 ότι: 1. Αντικείμενο των επαληθεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 60 (β) του Κανονισμού και το άρθρο 13 του Εφαρμοστικού Κανονισμού, είναι η επιβεβαίωση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της πραγματικής πραγματοποίησης των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι για τις διάφορες πράξεις, καθώς και της συμμόρφωσης τους προς τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες. Οι Επαληθεύσεις που πραγματοποιούνται καλύπτουν τις ενδεικνυόμενες διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων. Αντικείμενο των επαληθεύσεων είναι να βεβαιωθεί ότι: (α) η δηλωθείσα δαπάνη είναι πραγματική, (β) τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες έχουν παραδοθεί σύμφωνα με την απόφαση ένταξης, (γ) οι δηλώσεις δαπανών από τους δικαιούχους είναι ορθές, (δ) η πράξη και η δαπάνη είναι σύμφωνες με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο και (ε) τηρήθηκαν οι κατάλληλες διαδικασίες για την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης της δαπάνης από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή από άλλη προγραμματική περίοδο. 2. Οι πραγματοποιούμενες Επαληθεύσεις αφορούν: (α) διοικητικές Επαληθεύσεις για κάθε δήλωση δαπανών που υποβάλλεται από τους δικαιούχους, κατά τις οποίες επιβεβαιώνονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 με τα κατάλληλα έγγραφα, (β) επιτόπιες Επαληθεύσεις επί μέρους πράξεων. 3. (...) 4. Η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή ή ο ενδιαμέσος φορέας διαχείρισης, στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές της επιπτώσεις, δύναται να προβεί σε ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης της πράξης από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ και ενημερώνει σχετικά την αρχή πιστοποίησης. Όπου απαιτείται ενημερώνει την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών για τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων (...)» και στο άρθρο 26, ότι: «1. Με την Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης ή άλλη απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών προσδιορίζονται οι προβλεπόμενες στα άρθρα 8 και 13 διαδικασίες επαλήθευσης και επιθεωρήσεων, τα αντίστοιχα όργανα, οι διαδικασίες έγκρισης των σχετικών εκθέσεων, οι διαδικασίες και προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων, οι διαδικασίες και τα όργανα

έγκρισης των δημοσιονομικών διορθώσεων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος άρθρου. 2. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνίστανται στη μείωση ή ακύρωση μέρους ή του συνόλου της κοινοτικής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2007 – 2013 και είναι ανάλογες της παράβασης που διαπιστώνεται. (...) Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων, εκτός των περιπτώσεων της παραγράφου 3, αποτελούν μείωση των πιστώσεων του συνολικού προϋπολογισμού του οικείου φορέα χρηματοδότησης ή βαρύνουν τους ίδιους πόρους του δικαιούχου. 3. (...) Ως αχρεώστητη καταβολή για την εφαρμογή του παρόντος νόμου θεωρείται κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης».

5. Κατ' εξουσιοδότηση του ως άνω άρθρου 26 του ν. 3614/2007, εκδόθηκε η 14053/ΕΥΣ 1749/27.3.2008 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Υπουργική απόφαση συστήματος διαχείρισης / ΥΠΑΣΥΔ» (Β' 540), το κεφάλαιο Δ της οποίας, υπό τον τίτλο «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007 – 2013, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 3614/2007» τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε αρχικά με την 43804/ΕΥΘΥ 2041/7.9.2009 όμοια απόφαση (Β', 1957) και στη συνέχεια με την 5058/ΕΥΘΥ 138/5.2.2013 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β', 292). Στο άρθρο 7 της απόφασης αυτής ορίζεται ότι: «Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως: Παρατυπία: κάθε παράβαση διάταξης του Κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης. Δημοσιονομική Διόρθωση: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα

Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013 η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης διαπιστώνεται. Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης (...)), στο άρθρο 8 ότι: «1. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης και η ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την υλοποίηση έργων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007 -2013, εφαρμόζονται: (α) (...) (β) από τις Διαχειριστικές Αρχές, τις Ενδιάμεσες Διαχειριστικές Αρχές, τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, κατόπιν διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης που διενεργούν σε πράξεις των οποίων έχουν αναλάβει τη διαχείριση, οι οποίες καλύπτουν τις διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων αυτών, στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007 -2013, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του Ν. 3614/2007. 2. Οι διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις που διενεργούν τα ανωτέρω όργανα αφορούν και τη διαπίστωση της τήρησης των δεσμεύσεων, που προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης/ένταξης πράξης ή στη σύμβαση που υπογράφει ο δικαιούχος με την αρμόδια αρχή, μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης και σε χρονικό ορίζοντα που προβλέπεται στην απόφαση ή στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο (...)), στο άρθρο 9 ότι: «1. Στην περίπτωση που, κατά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της δήλωσης δαπανών που υποβάλλεται από τους δικαιούχους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του Ν. 3614/2007 και η οποία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, διαπιστώνεται παρατυπία για οποιαδήποτε αιτία, τα ποσά αυτά αφαιρούνται από τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά του Επιχειρησιακού προγράμματος που καταχωρούνται στο ΟΠΣ από την αρχή που ασκεί τα αντίστοιχα καθήκοντα διαχείρισης. Για το ύψος και την αιτιολογία της περικοπής ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος, με την έκθεση διοικητικής επαλήθευσης και καλείται να διατυπώσει εγγράφως και εντός προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την

κοινοποίηση του εγγράφου τυχόν αντιρρήσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 11.(...)», στο άρθρο 13 ότι: «1. Στην απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας του έργου του δικαιούχου και της παρατυπίας. (α) Ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) ... στους οποίους επιβάλλονται δημοσιονομικές διορθώσεις, (β) το ύψος των δαπανών που αυτή αφορά, (γ) η αναλυτική αιτιολογία της δημοσιονομικής διόρθωσης, με ειδική αναφορά στις διατάξεις που παραβιάστηκαν καθώς και τον τρόπο παραβίασής τους, ...», στο άρθρο 21 ότι: «(...) 3. Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στο σύμφωνο των όρων αποδοχής της απόφασης ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώριση τους από την αρμόδια διαχειριστική αρχή. (...)», στο άρθρο 22 ότι: «1. Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που αντιστοιχούν σε πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων και δικαιολογούνται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εκτός αν οι ειδικοί κανονισμοί για κάθε Ταμείο προβλέπουν άλλως. (...)» και στο άρθρο 27 ότι: «1. Οι δαπάνες για την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων επίπλωσης, εξοπλισμού, οχημάτων, υποδομής, ακινήτων και γηπέδων τα οποία διατίθενται αποκλειστικά για τη διάρκεια μιας πράξης είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι: (α) εθνικές ή κοινοτικές επιχορηγήσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά τους (β) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες, και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο φορέας και (γ) αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. 2. Οι δαπάνες για αποσβέσεις είναι επιλέξιμες αυστηρά για την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης και σε κάθε περίπτωση εντός της περιόδου συγχρηματοδότησης της πράξης. (...)».

6. Η 14420/4.9.2015 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού καθώς και Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων

«Εκχώρηση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για πράξεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος ‘Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2007-2013 στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)» (Β’ 1948/9.9.2015), ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (εφεξής ΓΓΕΤ) ορίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ‘Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2007-2013’», στο άρθρο 3 ότι: «Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ‘Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2007-2013’, αναλαμβάνει για τις κατηγορίες πράξεων του άρθρου 2 της παρούσης, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (...) (viii) Μεριμνά ώστε να διαδίδονται όσο το δυνατό ευρύτερα οι πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης για τις κατηγορίες πράξεων που διαχειρίζεται. Στο πλαίσιο αυτό εκδίδει τις προκηρύξεις των κατηγοριών πράξεων που διαχειρίζεται για την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς δικαιούχους και παρέχει προς τους δυνητικούς δικαιούχους σαφείς και λεπτομερείς πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους τουλάχιστον σχετικά με: (α) Τους όρους επιλεξιμότητας τους οποίους πρέπει να πληρούν οι προτεινόμενες πράξεις προκειμένου να ενταχθούν για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΕΠ. (...) (xi) Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας εκδίδει τις αποφάσεις ένταξης των πράξεων στους άξονες προτεραιότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας έκδοσης συμφώνου αποδοχής των όρων ένταξης. Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας εκδίδει τις τροποποιήσεις των αποφάσεων ένταξης ή τις ανακλήσεις αυτών. Οι σχετικές αποφάσεις δημοσιοποιούνται στην οικεία ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας. (...) (xiii) Μεριμνά για τη συμμόρφωση των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων με τους ισχύοντες κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες καθ’ όλη την περίοδο της υλοποίησής τους (...) (xv) Διενεργεί επαληθεύσεις κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 8 του Ν. 3614/2007 προκειμένου να επιβεβαιωθεί η παράδοση των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και η πραγματική πραγματοποίηση των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι καθώς και η συμμόρφωση των πράξεων προς τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες. Στο

πλαίσιο αυτό: (xvi) Συλλέγει τις δηλώσεις δαπανών (δελτία δήλωσης δαπανών) που υποβάλλονται από τους δικαιούχους και τις καταχωρεί στο ΟΠΣ μετά από τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης σε κάθε δήλωση δαπάνης, κατά την οποία επιβεβαιώνεται με κατάλληλα έγγραφα ότι: (α) Η δηλωθείσα δαπάνη είναι πραγματική. (β) Τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες έχουν παραδοθεί σύμφωνα με την απόφαση ένταξης. (γ) Οι δηλώσεις δαπανών από τους δικαιούχους είναι ακριβείς. (δ) Η πράξη και η δαπάνη είναι σύμφωνες με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο. (ε) Τηρήθηκαν οι κατάλληλες διαδικασίες για τη αποφυγή διπλής χρηματοδότησης της δαπάνης από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή από άλλη προγραμματική περίοδο. (...) (xvii) Διενεργεί επιτόπιες επαληθεύσεις επιμέρους πράξεων κατά τις οποίες επαληθεύεται: ότι οι πράξεις όντως εκτελούνται και τα παραδιδόμενα προϊόντα ή / και παρεχόμενες υπηρεσίες συμμορφώνονται προς τους όρους της αντίστοιχης σύμβασης ή απόφασης ένταξης, η φυσική πρόοδος της πράξης, η τήρηση των κοινοτικών κανόνων όσον αφορά στη δημοσιότητα και η ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχει ο δικαιούχος όσον αφορά τη φυσική και οικονομική πρόοδος της πράξης. (...) (xx) Προβαίνει στην ακύρωση μέρους ή του συνόλου της κοινοτικής ή και δημόσιας συνεισφοράς της πράξης η οποία επιβάλλεται βάσει πορίσματος επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. (xxi) Σε περιπτώσεις που διαπιστωθεί βάσει των επαληθεύσεων που διενεργεί αχρεωστήτως καταβληθείσα δαπάνη, διαβιβάζει την απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης στον αρμόδιο διατάκτη για την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Υπουργική Απόφαση του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου (ΥΠΑΣΥΔ) (ΦΕΚ 540/Β'27-3-2008) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. (...)» και στο άρθρο 4 ότι: «Οι αρμοδιότητες διαχείρισης που εκχωρούνται, ασκούνται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του εδαφίου (γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 3614/2007, όπως αυτό ισχύει, και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. (...)».

7. Από τις ως άνω διατάξεις συνάγονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Με ΥΑ δύναται να ορίζονται ένας ή περισσότεροι ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης

(ΕΦΔ), οι οποίοι αναλαμβάνουν την άσκηση μέρους των αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής επιχειρησιακού προγράμματος. Οι ΕΦΔ, υπαγόμενοι στις διατάξεις του ν. 3614/2007 που αφορούν και στις διαχειριστικές αρχές, για την διασφάλιση της νομότυπης χρήσης των ενισχύσεων και, συνεπακόλουθα, την επίτευξη των σκοπών του προγράμματος, διενεργούν επιτόπιους ελέγχους και επαληθεύσεις. Αντικείμενο των επαληθεύσεων, είναι η επιβεβαίωση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της πραγματικής υλοποίησης των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι για τις διάφορες πράξεις, καθώς και της συμμόρφωσης τους προς τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες. Οι επαληθεύσεις που πραγματοποιούνται, οι οποίες δύνανται εκτός των άλλων να παρίστανται διοικητικές, καλύπτουν τις ενδεικνυόμενες διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων. Αντικείμενο των επαληθεύσεων είναι προεχόντως να βεβαιωθεί ότι η δηλωθείσα δαπάνη είναι πραγματική, τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες έχουν παραδοθεί σύμφωνα με την απόφαση ένταξης, καθώς και ότι η πράξη και η δαπάνη είναι σύμφωνες με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο. Ο ΕΦΔ, στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές της επιπτώσεις, δύναται να προβεί σε ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης της πράξης από το επιχειρησιακό πρόγραμμα, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης της Δράσης «Αριστεία» του ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση ΕΣΠΑ 2007-2013» ορίστηκε η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΓΓΕΤ), στις αρμοδιότητες της οποίας συμπεριλαμβάνεται η έκδοση της οικείας Προκήρυξης της Δράσης, ο καθορισμός των όρων επιλεξιμότητας των εντασσόμενων στην Δράση Πράξεων, η έκδοση των αποφάσεων ένταξης και η μέριμνα για τη συμμόρφωση των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων με τους όρους επιλεξιμότητας της οικείας Προκήρυξης, του Οδηγού Εφαρμογής και της προαναφερθείσας 14053/2008 ΥΠΑΣΥΔ. Εφόσον κατά την διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης διαπιστωθεί παρατυπία, στην έννοια της οποίας εμπίπτουν και οι δαπάνες που δεν πληρούν τους

όρους επιλεξιμότητας, αυτή αναφέρεται, με την κατάλληλη τεκμηρίωση, στην σχετική έκθεση και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση. Η έκθεση επαλήθευσης κοινοποιείται εγγράφως στον ελεγχόμενο φορέα για την υποβολή τυχόν αντιρρήσεων, ενώ στην περίπτωση που δεν υποβληθούν αντιρρήσεις ή οι υποβληθείσες αντιρρήσεις κριθούν αβάσιμες, εκδίδεται απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, που συνίσταται στην ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή και Εθνικής συμμετοχής.

8. Με την 5349/30.5.2011 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, όπως αυτή επικαιροποιήθηκε με τις 5529/1.6.2011 και 7572/29.7.2011 όμοιες αποφάσεις, προκηρύχθηκε η Δράση «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2017-2013. Η εν λόγω Δράση εντάσσεται στο πλαίσιο του 4ου Στρατηγικού Στόχου του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΠΕΔΒΜ), με τίτλο «Ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου για την προαγωγή της έρευνας και της καινοτομίας», ο οποίος αποτελεί το κύριο εργαλείο του ΕΠΕΔΒΜ για τη στήριξη του εγχώριου ερευνητικού δυναμικού, αλλά και την ενίσχυση της εξωστρέφειας και την προσέλκυση ερευνητών από το εξωτερικό, μέσω της υλοποίησης προγραμμάτων βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας. Βασικός στόχος της Δράσης είναι η υποστήριξη ιδιαίτερα ταλαντούχων ερευνητών, εργαζόμενων στην Ελλάδα, που έχουν να επιδείξουν σημαντικά επιτεύγματα στον τομέα τους και μπορούν να συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστημονικής γνώσης και στη διεύρυνση των οριζόντων της. Για το σκοπό αυτό χρηματοδοτήθηκαν ερευνητικά έργα προς εκτέλεση από ερευνητικές ομάδες, καθοδηγούμενες από έναν Κύριο Ερευνητή (ΚΕ). Τα ερευνητικά έργα υλοποιήθηκαν σε φορείς υποδοχής της χώρας (ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, ερευνητικούς φορείς), ενώ η δημόσια χρηματοδότηση ορίστηκε καταβλητέα στον Φορέα Υποδοχής στον οποίο απασχολείται ο Κύριος Ερευνητής. Η συνολική δημόσια δαπάνη της Προκήρυξης ανέρχεται στα 60.000.000 ευρώ και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και από Εθνικούς Πόρους στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (ΕΠΕΔΒΜ). Εξάλλου, στο, δεσμευτικό κατά την ως άνω Προκήρυξη, νομοθετικό πλαίσιο υλοποίησης της Δράσης

συγκαταλέγεται, μεταξύ άλλων, η 14053/ΕΥΣ1749/27.03.08 αναφερθείσα στην σκέψη 5 ΥΠΑΣΥΔ, όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις της, καθώς και ο αναρτηθείς στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ Οδηγός Εφαρμογής της Δράσης.

9. Στη δημοσιευμένη στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ (ΑΔΑ 4Α5Χ9-ΓΤΑ) 7706/3.8.2011 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για την έγκριση του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ», όπως έχει τροποποιηθεί με τις 7101/11.6.2012 (ΑΔΑ: Β4ΛΞ9-ΑΗ3), 11722/10.9.2012 (ΑΔΑ Β4Θ99-ΡΛ7), 2446/7.3.2013 (ΑΔΑ ΒΕΔΙ9-63Θ), 4018/12.4.2013 (ΑΔΑ ΒΕΑΤ9-ΜΤΝ), 10478/19.9.2013 (ΑΔΑ ΒΛ9Θ9-ΔΒΙ) και 134230/Ι2/18.8.2015 (ΑΔΑ ΩΑΑΤ465ΦΘ3-ΣΤΘ) όμοιες αποφάσεις και ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο, προβλέπονται τα ακόλουθα: «2.1 Συμμετέχοντες Α) Δικαιούχοι. Τα ερευνητικά έργα που εγκρίθηκαν προς χρηματοδότηση ...εκτελούνται από δικαιούχους οι οποίοι εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες φορέων : Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης της χώρας...Ερευνητικοί φορείς της χώρας (...) Οι υποχρεώσεις των δικαιούχων συνοψίζονται στα εξής: α) Τήρηση της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας...β) Τήρηση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη Δράση «ΑΡΙΣΤΕΙΑ», τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης και του Οδηγού Εφαρμογής.... γ) Υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του ερευνητικού έργου σύμφωνα με την περιγραφή που περιέχεται στο επισυναπτόμενο στην απόφαση χρηματοδότησης Τεχνικό Παράρτημα όσον αφορά στα στάδια εκτέλεσης και το χρονοδιάγραμμα, τα παραδοτέα ανά ενότητα εργασίας, την ανάλυση και περιγραφή του προϋπολογισμού ανά ενότητα εργασίας, παραδοτέο και κατηγορία δαπάνης, καθώς και τα λοιπά ειδικά στοιχεία της χρηματοδοτούμενης έρευνας. (...) Β) Ο Κύριος Ερευνητής. Ο Κύριος Ερευνητής αποτελεί τον Επιστημονικώς Υπεύθυνο του έργου...Γ) Ερευνητική Ομάδα. Στην ερευνητική ομάδα μπορούν να συμμετέχουν, εκτός από τον ΚΕ, άλλοι ερευνητές που ανήκουν στο επιστημονικό προσωπικό του δικαιούχου, μεταδιδάκτορες ερευνητές, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές. (...) 4. Παρακολούθηση της Υλοποίησης. Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των εγκεκριμένων ερευνητικών έργων (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) γίνεται μέσω εκθέσεων παρακολούθησης, όπως περιγράφεται ακολούθως,

χρησιμοποιώντας ως σημείο αναφοράς την απόφαση χρηματοδότησης και το επισυναπτόμενο σ' αυτήν Τεχνικό Παράρτημα. Με βάση τις εκθέσεις αυτές θα διενεργείται η πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Κεφάλαιο 7 και θα αποφασίζεται εάν θα καταβληθεί η επόμενη δόση της χρηματοδότησης (βλ. Κεφάλαιο 8). Την ευθύνη για τη συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων στοιχείων, τη συμπλήρωση των εντύπων και την έγκαιρη αποστολή τους στη ΓΓΕΤ έχει ο ΚΕ σε συνεργασία με τον δικαιούχο. Τα έντυπα που θα χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση της εξέλιξης του έργου είναι τα κάτωθι: Α. Εξαμηνιαίες Εκθέσεις Προόδου (...) Β. Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης Εντός χρονικού διαστήματος 30 ημερών, το αργότερο, από την ημερομηνία λήξης του έργου υποβάλλεται, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, η Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης, η οποία περιλαμβάνει απολογιστικά στοιχεία για την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Συγκεκριμένα, η τελική έκθεση του φυσικού αντικειμένου θα περιέχει όσα στοιχεία αναφέρονται ανωτέρω στις εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου, αλλά για το σύνολο του έργου. Επιπλέον θα περιέχει στοιχεία για τον βαθμό επιτυχίας στην επίτευξη των στόχων του ερευνητικού έργου και θα περιγράφονται οι ενέργειες διάχυσης των αποτελεσμάτων του. (...) Σημειώνεται ότι η υποβολή των εξαμηνιαίων εκθέσεων προόδου και της τελικής έκθεσης ολοκλήρωσης είναι υποχρεωτική. Η μη υποβολή τους εμπρόθεσμα μπορεί να οδηγήσει στην διακοπή της χρηματοδότησης του έργου και στην επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης.

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ. Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της απόφασης χρηματοδότησης ή/και του Τεχνικού Παραρτήματος μπορεί να αιτηθεί ο ΚΕ εφόσον οι τροποποιήσεις συντελούν στην επίτευξη ή βελτίωση των στόχων του έργου και ακολουθούνται οι περιορισμοί που τίθενται στη συνέχεια. Για την εξέταση οποιασδήποτε τροποποίησης απαιτείται η αποστολή έγγραφου τεκμηριωμένου αιτήματος υπογεγραμμένου από τον ΚΕ, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος κεφαλαίου και της Ενότητας 2.2 ανωτέρω. Τα αιτήματα τροποποίησης, εκτός αυτών που υποβάλλονται για λόγους ανωτέρας βίας, μπορούν να κατατίθενται μία (1) φορά ανά εξάμηνο. Το τελευταίο αίτημα τροποποίησης θα πρέπει να κατατεθεί τουλάχιστον εξήντα 60

ημερολογιακές μέρες πριν από την ημερομηνία λήξης του έργου (η ημερομηνία υποβολής καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου που θα αποδοθεί στο σχετικό εισερχόμενο έγγραφο). Αιτήματα που δεν πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις δεν θα εξετάζονται. Όλες οι τροποποιήσεις στοιχείων της απόφασης χρηματοδότησης και του επισυναπτόμενου σε αυτή Τεχνικού Παραρτήματος τελούν υπό την έγκριση της ΓΓΕΤ. Τα αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας τους σε συνάρτηση με τις ανάγκες υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του έργου. Στην περίπτωση που η τροποποίηση επιφέρει αλλαγές σε στοιχεία του Τεχνικού Παραρτήματος θα πρέπει να υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή το ενημερωμένο Τεχνικό Παράρτημα με ευδιάκριτα σημειωμένες τις αλλαγές που επέρχονται σε σχέση με την εκάστοτε ισχύουσα διαμόρφωσή του. Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται στην παρούσα ενότητα ή στην απόφαση χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η ΓΓΕΤ θα επεξεργάζεται τα αιτήματα τροποποιήσεων και θα αποστέλλει τις σχετικές απαντητικές επιστολές ή και τροποποιητικές αποφάσεις, όπου απαιτείται. Η ευθύνη για την ορθή διατύπωση των αιτημάτων και την ορθή ενημέρωση του Τεχνικού Παραρτήματος βαρύνει από κοινού τον ΚΕ και τον δικαιούχο. (...) 5.2. 1) (...) 2) Δήλωση νέων μελών της ερευνητικής ομάδας/αντικατάσταση των υπαρχόντων μελών. Κάθε μέλος της ερευνητικής ομάδας αναφέρεται ονομαστικά στο Τεχνικό Παράρτημα της απόφασης χρηματοδότησης, εκτός και αν δεν έχει ακόμη οριστεί τη στιγμή της σύνταξης του Τεχνικού Παραρτήματος, οπότε δηλώνεται ειδικότητα και επίπεδο εμπειρίας. Τα μέλη της ερευνητικής ομάδας που δεν έχουν δηλωθεί κατά την έναρξη του έργου πρέπει οπωσδήποτε να δηλωθούν ονομαστικά με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης. (...) Τα ανωτέρω ισχύουν και για το τεχνικό ή άλλο υποστηρικτικό της έρευνας προσωπικό. 3) Εσωτερική μεταφορά κονδυλίων προϋπολογισμού. Είναι επιτρεπτή η εσωτερική μεταφορά κονδυλίων προϋπολογισμού από κατηγορία σε κατηγορία δαπάνης υπό την προϋπόθεση ότι η ανωτέρω μεταφορά δεν θα αυξάνει ούτε θα μειώνει το προϋπολογισθέν για κάθε κατηγορία δαπάνης ποσό περισσότερο από το 20% της τιμής που είχε ορισθεί στην αρχική απόφαση

χρηματοδότησης. Επίσης οι ως άνω περιγραφόμενες μεταφορές δεν πρέπει να επιφέρουν αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού του έργου ούτε να οδηγούν σε υπέρβαση των ανώτατων ορίων προϋπολογισμού για κάθε κατηγορία δαπάνης. (...) 6.3 Γενικοί κανόνες επιλεξιμότητας. Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στον Κανονισμό 1081/2006 για το ΕΚΤ και στο Κεφάλαιο Ε «Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών των πράξεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3614/2007» της με αρ. πρωτ. 14053/ΕΥΣ1749/ΦΕΚ 540/Β/27.03.08 Υπουργικής Απόφασης Συστήματος Διαχείρισης όπως έχει τροποποιηθεί με τις με αρ. πρωτ. 43804/ΕΥΘΥ 2041/07.09.2009 (ΦΕΚ1957/Β/09-09-2009), 28020/ΕΥΘΥ1212/30.06.2010 (ΦΕΚ1088 /Β/19-07-2010), 5058/ΕΥΘΥ138/05-02-2013 (ΦΕΚ292 /Β/ 13- 02-2013) και 28258/ΕΥΘΥ546/2013(ΦΕΚ 1626/Β/28.6.2013) Υπουργικές Αποφάσεις (στο εξής ΥΠΑΣΥΔ). Για να θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να έχουν προβλεφθεί στο Τεχνικό Παράρτημα του έργου, να είναι πραγματικές και αναγκαίες και να έχουν πραγματοποιηθεί εξ' ολοκλήρου και αποκλειστικά για τις ανάγκες υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου. Θα πρέπει επίσης να έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του έργου και εξοφληθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία διενέργειας του τελικού ελέγχου. (...) Τέλος, οι προβλεπόμενες δαπάνες κάθε ερευνητικού έργου δεν θα πρέπει να τυγχάνουν χρηματοδότησης, ταυτοχρόνως, από άλλα κοινοτικά ή εθνικά χρηματοδοτικά μέσα ή άλλη δημόσια πηγή εθνική ή κοινοτική. (...) 6.4 Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας ανά κατηγορία δαπάνης. 1) Αμοιβές προσωπικού. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας μπορεί να περιλαμβάνουν: α) Αποζημίωση του Κύριου Ερευνητή ή/και άλλων μελών της ερευνητικής ομάδας. (...) γ) Αμοιβές μεταπτυχιακών φοιτητών ή υποψήφιων διδασκόντων (...) δ) Αμοιβές τεχνικού ή άλλου υποστηρικτικού της έρευνας προσωπικού του οποίου η συμμετοχή είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου. (...) 2) Δαπάνες Μετακινήσεων. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας θα περιλαμβάνουν: α) Μετακινήσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του ΚΕ και των υπόλοιπων μελών της ερευνητικής ομάδας, συμπεριλαμβανομένων των μεταδιδασκόντων ερευνητών, των υποψήφιων διδασκόντων και των μεταπτυχιακών

φοιτητών για τις ανάγκες του ερευνητικού έργου, δηλαδή ενδεικτικά για: συμμετοχή σε συνέδρια, workshops, special schools κλπ, συναντήσεις συνεργασίας, έρευνα πεδίου, μετρήσεις, επιτόπια συλλογή δεδομένων κλπ. (...) β) Δαπάνες για την πρόσκληση ερευνητών από το εξωτερικό, είτε αυτοί ανήκουν στην ερευνητική ομάδα, είτε όχι. (...) Στο πλαίσιο της κατηγορίας αυτής καλύπτονται οι δαπάνες μετακίνησης, διαμονής και η ημερήσια αποζημίωση, η οποία καθορίζεται με βάση τα προβλεπόμενα στους εσωτερικούς κανονισμούς των δικαιούχων. Για την αιτιολόγηση των σχετικών δαπανών απαιτούνται : τα εξοφλημένα παραστατικά εξόδων (εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ) το εξοδολόγιο υπογεγραμμένο από τον ΚΕ και τον μετακινούμενο, έκθεση/αναφορά στην οποία θα περιγράφεται η σκοπιμότητα και τα αποτελέσματα του ταξιδιού που πραγματοποιήθηκε, καθώς και ο συσχετισμός του με συγκεκριμένες ενότητες εργασίας και παραδοτέα. (...) Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για μεταφορά με ταξί (...) εφόσον υπάρχει δημόσιο μέσο μεταφοράς που καλύπτει την εν λόγω διαδρομή. (...) 3) Αποσβέσεις. Αφορούν «Αποσβέσεις Επίπλων και Λοιπού Εξοπλισμού» και «Αποσβέσεις Ασωμάτων Ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης» που κρίνονται ουσιώδεις για τη συμπλήρωση της υπάρχουσας εργαστηριακής υποδομής σε εξοπλισμό και λογισμικό, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπόνηση του προτεινόμενου ερευνητικού έργου. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την ΥΠΑΣΥΔ (άρθρο 27) οι δαπάνες για την απόσβεση περιουσιακών στοιχείων τα οποία διατίθενται αποκλειστικά για τη διάρκεια μιας πράξης, είναι επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι: (α)εθνικές ή κοινοτικές επιχορηγήσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά τους (β)υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες, και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο φορέας και (γ)αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. Οι δαπάνες για αποσβέσεις είναι επιλέξιμες αυστηρά για την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης και σε κάθε περίπτωση εντός της περιόδου συγχρηματοδότησης της πράξης. (...) 5) Συμπληρωματικές δαπάνες. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει συμπληρωματικές δαπάνες που δεν εντάσσονται στις ανωτέρω κατηγορίες, και συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του ερευνητικού έργου.

Μπορούν ενδεικτικά να αφορούν στην αγορά υλικών άμεσης ανάλωσης (π.χ. εργαστηριακά αναλώσιμα και αντιδραστήρια), εντύπων, γραφικής ύλης, αναλωσίμων Η/Υ, καθώς και άλλες δαπάνες που υποστηρίζουν την υλοποίηση του ερευνητικού έργου (...)

7. Εποπτεία-έλεγχος-παραλαβή (...) Αντικείμενο των ελέγχων αποτελούν: η αξιολόγηση και επαλήθευση της προόδου που έχει επιτευχθεί όσον αφορά στην υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου σε σχέση με τα προβλεπόμενα στην απόφαση χρηματοδότησης-υπαγωγής και ο βαθμός επίτευξης των στόχων του έργου για την αντίστοιχη χρονική περίοδο, η πιστοποίηση της πραγματοποίησης των δαπανών και της επιλεξιμότητας τους βάσει της συσχέτισης τους με το εκτελούμενο έργο και της προόδου υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου, της συμφωνίας τους με τους εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες και τέλος της συμβατότητάς τους με τα προβλεπόμενα στην απόφαση χρηματοδότησης, στον παρόντα Οδηγό Εφαρμογής και στους όρους της απόφασης ένταξης. Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου συντάσσεται έκθεση πιστοποίησης η οποία αποστέλλεται στον Κύριο Ερευνητή ο οποίος οφείλει να την κοινοποιήσει στην αρμόδια υπηρεσία του δικαιούχου (...).

10. Στην προκειμένη περίπτωση, από τη συνεκτίμηση όλων ανεξαιρέτως των στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα: Κατόπιν της προαναφερθείσας 5349/30.5.2011 προκήρυξης της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» του ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», το εκκαλούν ... κατέθεσε σχετική πρόταση με αρ. πρωτ. .../8.9.2011, κωδικό ... και τίτλο «Ανάλυση πολύ-λειτουργικών γονιδίων και των παραλόγων του στα τελεόστεα: Αναγνώριση, εξέλιξη και σχολιασμός μέσω σάρωσης του μεταγραφώματος και λειτουργικές μελέτες». Η εν λόγω πρόταση συνολικού προϋπολογισμού ποσού 180.000 ευρώ, εντάχθηκε για χρηματοδότηση στο ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 με τη .../14.9.2012 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Ως ημερομηνία έναρξης του έργου (Πράξης) και επιλεξιμότητας των δαπανών ορίστηκε η ημερομηνία υπογραφής της απόφασης χρηματοδότησης και ημερομηνία λήξης η 31.10.2015. Κατά τα αναφερόμενα στην παράγραφο 6 της ως άνω απόφασης ένταξης- έγκρισης χρηματοδότησης της προαναφερόμενης

πρότασης, για την εκτέλεσή της ισχύουν και εφαρμόζονται, μεταξύ άλλων, όσα προβλέπονται στην Προκήρυξη, στον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» και στο Τεχνικό Παράρτημα Πρότασης, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της. Με το ως άνω Τεχνικό Παράρτημα ορίστηκαν οι αμοιβές της Κύριας Ερευνήτριας (Κ.Ε.) ..., της συμμετέχουσας στο έργο υποψήφιας διδάκτορος ... και του υποψήφιου υποστηρικτού της έρευνας προσωπικού, ήτοι ενός βιολόγου με εμπειρία στις τεχνικές της μοριακής βιολογίας και ενός πληροφορικού με καλή γνώση προγραμματισμού, τα ονοματεπώνυμα των οποίων έμελλε να ανακοινωθούν, στα ποσά των 8.911 ευρώ (ΚΕ), 45.000 ευρώ (υποψήφια διδάκτωρ), 1.800 ευρώ (βιολόγος) και 2.500 ευρώ (πληροφορικός), ενώ όσον αφορά στο μέλος της ερευνητικής Ομάδας ... προβλέφθηκε ρητά η συμμετοχή του στην υλοποίηση της πρότασης αμισθί. Περαιτέρω, ορίστηκε το συνολικό κόστος των μετακινήσεων στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του ΚΕ και των υπόλοιπων μελών της ερευνητικής ομάδας σε 19.200 ευρώ και προβλέφθηκε ότι στις συμπληρωματικές δαπάνες, συνολικού κόστους 42.150 ευρώ, περιλαμβάνονται τα έξοδα εργαστηριακών αναλωσίμων γενικής φύσης, μοριακών και φυσιολογικών αναλύσεων και νέας γενιάς, καθώς και τα έξοδα αποστολής αλληλογραφίας και δειγμάτων. Κατά την διάρκεια εκτέλεσης της πράξης υποβλήθηκαν συνολικά έξι (6) εκθέσεις πιστοποίησης (προόδου οικονομικού αντικειμένου): η 1η ενδιάμεση έκθεση αφορούσε στο χρονικό διάστημα 14.9.2012 – 13.3.2013 με συνολικές προς πιστοποίηση δαπάνες ποσού 18.169,60 ευρώ, η 2η ενδιάμεση έκθεση αφορούσε στο χρονικό διάστημα 14.3.2013 – 13.9.2013 με συνολικές προς πιστοποίηση δαπάνες ποσού 23.892,94 ευρώ, η 3η ενδιάμεση έκθεση αφορούσε στο χρονικό διάστημα 14.9.2013 – 13.3.2014 με συνολικές προς πιστοποίηση δαπάνες ποσού 45.082,76 ευρώ, η 4η ενδιάμεση έκθεση αφορούσε στο χρονικό διάστημα 14.3.2014 – 13.9.2014 με συνολικές προς πιστοποίηση δαπάνες ποσού 25.094,41 ευρώ, η 5η ενδιάμεση έκθεση αφορούσε στο χρονικό διάστημα 14.9.2014 – 13.3.2015 με συνολικές προς πιστοποίηση δαπάνες ποσού 20.827,33 ευρώ, ενώ η 6η και τελική έκθεση αφορούσε στο χρονικό διάστημα 14.3.2015 – 31.10.2015 με συνολικές προς πιστοποίηση δαπάνες ποσού 46.817,55 ευρώ. Ως οριστικά μη επιλέξιμες κρίθηκαν οι ακόλουθες δαπάνες συνολικού ύψους **62.465,20 ευρώ : α)**

δαπάνες της κατηγορίας 3 (αποσβέσεις), συνολικού ποσού **51.907,80** ευρώ, με την αιτιολογία ότι το εκκαλούν δεν απέδειξε ότι εθνικές οι κοινοτικές επιχορηγήσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε στην επίμαχη Δράση, ώστε να είναι επιλέξιμη η δαπάνη απόσβεσής του, σύμφωνα με το άρθρο 27 της ΥΠΑΣΥΔ, **β)** δαπάνη της κατηγορίας 1.γ (αμοιβές μεταπτυχιακών φοιτητών ή υποψηφίων διδασκτόρων), ποσού **3.776,92** ευρώ, που αφορά στην αμοιβή της συμμετέχουσας στην υλοποίηση της πράξης υποψήφιας διδάκτορος ..., με την αιτιολογία ότι η συνολική της αμοιβή υπερβαίνει κατά το ποσό αυτό (3.776,92) τον καθορισθέντα στο Τεχνικό Παράρτημα της Πράξης σχετικό προϋπολογισμό – ανώτατο ποσό συνολικής αμοιβής (45.000 ευρώ), ενώ η δυνατότητα μεταφοράς αδιάθετων κονδυλίων 20% από την κατηγορία δαπανών 2^α (μετακινήσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του ΚΕ και των υπόλοιπων μελών της ερευνητικής ομάδας) στην ως άνω κατηγορία δαπανών 1.γ δεν υφίσταται πλέον, αφού σύμφωνα με τον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης «ΑΡΙΣΤΕΙΑ» το τελευταίο αίτημα τροποποίησης του Τεχνικού Παραρτήματος θα έπρεπε να έχει κατατεθεί τουλάχιστον εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης του έργου, **γ)** δαπάνη της κατηγορίας 1.α (αποζημίωση του ΚΕ ή/και άλλων μελών της ερευνητικής ομάδας), συνολικού ποσού **2.361,34** ευρώ, που αφορά στην καταβολή αμοιβής στο μέλος της ερευνητικής ομάδας ..., με την αιτιολογία ότι η δαπάνη αυτή δεν είναι επιλέξιμη διότι, σύμφωνα με το Τεχνικό Παράρτημα της απόφασης χρηματοδότησης, η συμμετοχή του ως άνω ερευνητή στην υλοποίηση της πράξης ρητά προβλεπόταν αμισθί, **δ)** δαπάνες της κατηγορίας 1δ (αμοιβές τεχνικού ή άλλου υποστηρικτικού της έρευνας προσωπικού), συνολικού ποσού **4.300** ευρώ, που αφορά στην πληρωμή των αμοιβών του βιολόγου ... (1.800 ευρώ) και του πληροφορικού ... (2.500 ευρώ), με την αιτιολογία ότι κατά παράβαση του άρθρου 5.2.2 του Οδηγού Εφαρμογής, το ως άνω υποστηρικτικό της έρευνας προσωπικό δεν δηλώθηκε εν τέλει ονομαστικά με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης του Τεχνικού Παραρτήματος της απόφασης χρηματοδότησης, **ε)** δαπάνη της κατηγορίας 5 (συμπληρωματικές δαπάνες), συνολικού ποσού **50** ευρώ, που αφορά στην προμήθεια καυσίμων, με την αιτιολογία ότι η ως άνω δαπάνη δεν συνοδεύεται από εξοδολόγιο, δεν εντάσσεται

στις συμπληρωματικές δαπάνες και δεν προβλέπεται από το Τεχνικό Παράρτημα της πράξης, **στ)** δαπάνη της κατηγορίας 2^α (μετακινήσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του ΚΕ και των υπόλοιπων μελών της ερευνητικής ομάδας), ποσού **10** ευρώ, που αφορά σε δαπάνη μίσθωσης ταξί για την μετακίνηση της Κύριας Ερευνήτριας, στις 27.6./2015 και ώρα 7:40, από το αεροδρόμιο προς την πόλη του Ηρακλείου κατά την επιστροφή της από την Ισπανία, με την αιτιολογία ότι υπήρχε δημόσιο μέσο μεταφοράς που κάλυπτε την ως άνω διαδρομή και **ζ)** συνολικές δαπάνες ύψους **59,14** ευρώ, που αφορούν σε δαπάνες μετακίνησης με ταξί στη Θεσσαλονίκη και σε έξοδα εμβασμάτων, η οριστική απόρριψη των οποίων, ως μη επιλέξιμων, δεν προσβάλλεται με την κρινόμενη έφεση.

11. Ακολούθως, με την .../12/21.2.2017 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, εγκρίθηκε η ολοκλήρωση της ανωτέρω συγχρηματοδοτηθείσας Πράξης και ορίστηκε επιστρεπτέο το ποσό των **44.577,61 ευρώ**, το οποίο αντιστοιχεί στο αναφερόμενο στην προηγούμενη σκέψη συνολικό ποσό των οριστικά μη επιλέξιμων δαπανών (**62.465,20 ευρώ**), συμψηφιζόμενο με το μη εκταμιευθέν ποσό των **17.887,59 ευρώ**. Μετά δε από την απόρριψη της .../.../1.8.2017 αίτησης θεραπείας που το εκκαλούν άσκησε κατά της ως άνω απόφασης έγκρισης ολοκλήρωσης της Πράξης, εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη .../.../15.3.2018 απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης – ανάκτησης της Γενικής Γραμματέως Έρευνας και Τεχνολογίας, με την οποία επιβλήθηκε σε βάρος του εκκαλούντος δημοσιονομική διόρθωση-ανάκτηση συνολικού ποσού των **44.577,61** ευρώ, που αντιστοιχεί στις προαναφερόμενες στη σκέψη 10 δαπάνες, οι οποίες κρίθηκαν οριστικά ως μη επιλέξιμες στο πλαίσιο της ανωτέρω συγχρηματοδοτούμενης Πράξης.

12. Με τον πρώτο λόγο έφεσης, ο οποίος αναφέρεται στις ανωτέρω κριθείσες μη επιλέξιμες δαπάνες της κατηγορίας 3 (αποσβέσεις), συνολικού ποσού **51.907,80** ευρώ, το εκκαλούν προβάλλει ότι εσφαλμένα κρίθηκαν μη επιλέξιμες οι δαπάνες απόσβεσης του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της επίμαχης Δράσης, διότι ο εξοπλισμός αυτός αγοράστηκε μεν με κονδύλια που αντλήθηκαν από τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση

προγράμματα MARGIBEN και STOCKMED, πλην τα κονδύλια αυτά επιστράφηκαν στους λογαριασμούς των ως άνω προγραμμάτων. Δοθέντος, όμως, ότι το εκκαλούν, το οποίο φέρει και το σχετικό βάρος της απόδειξης (βλ. Ελ.Συν. Δέκατο Τμ. 1651/2024), ουδέν στοιχείο προσκομίζει προς απόδειξη του ως άνω ισχυρισμού του περί επιστροφής των άνω κονδυλίων – ταμειακών διευκολύνσεων στους λογαριασμούς των προαναφερόμενων συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε προγραμμάτων, δεν αποδεικνύεται ότι άλλες κοινοτικές ενισχύσεις δεν συνέβαλαν στην αγορά του κρίσιμου εξοπλισμού που αφορά στη συνδρομή της θεμελιώδους προϋπόθεσης επιλεξιμότητας των δαπανών της κατηγορίας³ (αποσβέσεις), που τίθεται με το άρθρο 27 της ΥΠΑΣΥΔ και το άρθρο 6.4 περ. 3 του Οδηγού Εφαρμογής της επίμαχης Δράσης. Συνεπώς, νομίμως οι ως άνω δαπάνες κρίθηκαν μη επιλέξιμες.

13. Με τον δεύτερο λόγο έφεσης, ο οποίος αναφέρεται στην ανωτέρω κριθείσα μη επιλέξιμη δαπάνη της κατηγορίας 1.α (αποζημίωση του ΚΕ ή/και άλλων μελών της ερευνητικής ομάδας), συνολικού ποσού **2.361,34** ευρώ, που αφορά στην καταβολή αμοιβής στο μέλος της ερευνητικής ομάδας ..., το εκκαλούν προβάλλει ότι δεν υπήρξε υπέρβαση του συνολικού ποσού της συγκεκριμένης κατηγορίας δαπάνης, ότι η συμμετοχή του ως άνω ερευνητή προβλέπεται στο Τεχνικό Παράρτημα της απόφασης χρηματοδότησης και ότι η συμβολή του στην επιτυχή ολοκλήρωση του έργου ήταν καθοριστική. Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος και, ως εκ τούτου, απορριπτέος, διότι, σύμφωνα με το Τεχνικό Παράρτημα της απόφασης χρηματοδότησης, η συμμετοχή του ως άνω ερευνητή στην υλοποίηση της πράξης ρητά προβλεπόταν αμισθί (βλ. σκέψη 10).

14. Με τον τρίτο λόγο έφεσης, ο οποίος αναφέρεται στην ανωτέρω κριθείσα μη επιλέξιμη δαπάνη της κατηγορίας 1.γ (αμοιβές μεταπτυχιακών φοιτητών ή υποψηφίων διδασκτόρων), συνολικού ποσού **3.776,92** ευρώ, το εκκαλούν προβάλλει ότι η συνολική αμοιβή της υποψήφιας διδάκτορος ... (**48.776,92** ευρώ), είναι νόμιμη και κατά το ποσό των **3.776,92** ευρώ, κατά το οποίο κρίθηκε μη επιλέξιμη ως υπερβαίνουσα την καθορισθείσα στο Τεχνικό Παράρτημα της Πράξης συνολική αμοιβή της (**45.000** ευρώ), αφού, σύμφωνα με τον Οδηγό Εφαρμογής της Δράσης ΑΡΙΣΤΕΙΑ (άρθρο 5.2 περ. 3), επιτρέπεται η με ευθύνη

του Κεντρικού Ερευνητή/Υπεύθυνου του Έργου μεταφορά κονδυλίων από άλλη κατηγορία δαπανών, και πιο συγκριμένα από την κατηγορία δαπανών 2.α (μετακινήσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του ΚΕ και των υπόλοιπων μελών της ερευνητικής ομάδας) στην κατηγορία δαπανών 1.γ (αμοιβές μεταπτυχιακών φοιτητών ή υποψηφίων διδασκτόρων), με την προϋπόθεση ότι δεν αυξάνεται ούτε μειώνεται άνω του 20% του συνολικού ποσού του προϋπολογισμού της κάποια από τις αντίστοιχες κατηγορίες δαπανών και δεν προκύπτει αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού της Πράξης. Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος, διότι και η προβλεπόμενη στην περ. 3 της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ως άνω Οδηγού Εφαρμογής δυνατότητα εσωτερικής μεταφοράς κονδυλίων τελεί - ελλείπει ρητής περί του αντιθέτου πρόβλεψης ότι μπορεί να γίνει με απλή και μόνο δήλωση του ΚΕ - υπό τη θεμελιώδη για όλες τις τροποποιήσεις (βλ. άρθρο 5 του Οδηγού Εφαρμογής) προϋπόθεση της προηγούμενης έγκρισής της από την ΓΓΕΤ κατόπιν αιτήματος του ΚΕ. Με το αίτημα αυτό για την εξασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των κονδυλίων του προγράμματος, θα πρέπει να τεκμηριώνεται όχι μόνο η νομιμότητα της μεταφοράς από την άποψη της μη υπέρβασης των ως άνω ποσοστών, αλλά και η σκοπιμότητα αυτής, ήτοι η αιτιολόγηση της αύξησης μιας κατηγορίας δαπάνης κατά το ποσό των αδιαθέτων-εξοικονομηθέντων κονδυλίων μιας άλλης κατηγορίας ως αναγκαίας για την ολοκλήρωση της Πράξης.

15. Με τον τέταρτο λόγο έφεσης, ο οποίος αναφέρεται στις ανωτέρω κριθείσες μη επιλέξιμες δαπάνες της κατηγορίας 1.δ (αμοιβές τεχνικού ή άλλου υποστηρικτικού της έρευνας προσωπικού), συνολικού ποσού **4.300 ευρώ**, το εκκαλούν προβάλλει ότι το ως άνω υποστηρικτικό της έρευνας προσωπικό νομίμως δεν δηλώθηκε ονομαστικά με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης του Τεχνικού Παραρτήματος της απόφασης χρηματοδότησης. Ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος διότι η υποχρέωση ονομαστικής δήλωσης του ανωτέρω υποστηρικτικού της έρευνας προσωπικού ρητά προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 5.2.2. του Οδηγού Εφαρμογής της επίμαχης Δράσης (βλ. σκέψη 9). Εντούτοις, το Δικαστήριο, συνεκτιμώντας, το μεν ότι η Πράξη ολοκληρώθηκε επιτυχώς, το δε ότι δεν αμφισβητείται από τα ελεγκτικά όργανα αφενός η πραγματική συμμετοχή του

άνω προσωπικού στην υλοποίησή της και αφετέρου η κατοχή από το προσωπικό αυτό των προβλεπόμενων στο Τεχνικό Παράρτημα αναγκαίων προσόντων, κρίνει ότι η απόρριψη της σχετικής δαπάνης ως μη επιλέξιμης, αποκλειστικά και μόνο για την όλως τυπική παράλειψη της ονομαστικής δήλωσης του ανωτέρω προσωπικού, αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας που επιβάλλει το μέτρο της δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης να τελεί σε εύλογη σχέση αναλογίας προς τη σοβαρότητα της διαπιστωθείσας παράβασης ως εκ τούτου ο σχετικός λόγος έφεσης κρίνεται βάσιμος.

16. Με τον πέμπτο λόγο έφεσης, ο οποίος αναφέρεται στην ως άνω κριθείσα μη επιλέξιμη δαπάνη της κατηγορίας 2^α (μετακινήσεις στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό του ΚΕ και των υπόλοιπων μελών της ερευνητικής ομάδας), ποσού 10 ευρώ, το εκκαλούν αλυσιτελώς προβάλλει ότι η συγκεκριμένη δαπάνη έπρεπε να κριθεί επιλέξιμη διότι αφορά στη μίσθωση ταξί μετά από ολονύχτιο αεροπορικό ταξίδι, αφού δεν αμφισβητεί ότι κατά την κρίσιμη ώρα (7:40) υπήρχε δημόσιο μέσω μεταφοράς που να καλύπτει τη διαδρομή από το αεροδρόμιο προς την πόλη του Ηρακλείου, προϋπόθεση η συνδρομή της οποίας καθιστά την ως άνω δαπάνη μη επιλέξιμη, σύμφωνα με το άρθρο 6.4.2. του Οδηγού Εφαρμογής της Δράσης.

17. Τέλος, με τον έκτο λόγο έφεσης, ο οποίος αναφέρεται στην ως άνω κριθείσα μη επιλέξιμη δαπάνη της κατηγορίας 5 (συμπληρωματικές δαπάνες), ποσού 50 ευρώ, το εκκαλούν αναπόδεικτα προβάλλει ότι τα καύσιμα, στην προμήθεια των οποίων αφορά η ως άνω δαπάνη, καταναλώθηκαν κατά την μετακίνηση μελών της ερευνητικής ομάδας από και προς το Πανεπιστήμιο Κρήτης για τη μεταφορά υγρού αζώτου, αφού ουδέν στοιχείο προσκομίζει. Συνεπώς, αφού δεν αποδεικνύεται ο ως άνω ισχυρισμός του εκκαλούντος και, κατ' επέκταση, η άμεση σύνδεση της ως άνω δαπάνης με την υλοποίηση του ερευνητικού έργου, ώστε να δύναται αυτή να υπαχθεί στην έννοια των συμπληρωματικών δαπανών κατ' άρθρο 6.4.5. του Οδηγού Εφαρμογής, ορθώς η επίμαχη δαπάνη κρίθηκε μη επιλέξιμη.

18. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω και αφού άλλος λόγος δεν προβάλλεται, πρέπει η ένδικη έφεση να γίνει εν μέρει δεκτή (βλ. σκέψη 15), να μεταρρυθμιστεί η προσβαλλόμενη απόφαση και να περιορισθεί το ποσό της δημοσιονομικής

διόρθωσης και ανάκτησης, που με την απόφαση αυτή επιβλήθηκε σε βάρος του εκκαλούντος, σε **40.277,61 ευρώ (44.577,61 – 4.300)** μετά την αφαίρεση κατά αποδοχή του σχετικού λόγου έφεσης, του ποσού των 4.300 ευρώ που αφορά στην πληρωμή των αμοιβών προσωπικού υποστηρικτού της έρευνας του προγράμματος.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την έφεση.

Μεταρρυθμίζει τη .../.../15.3.2018 απόφαση της Γενικής Γραμματέως Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και περιορίζει το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτησης, που με την απόφαση αυτή επιβλήθηκε σε βάρος του εκκαλούντος, σε **40.277,61 ευρώ**.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε με τηλεδιάσκεψη στις 20 Δεκεμβρίου 2024.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΑΡΒΕΛΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΦΟΡΤΣΕΡΑ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 25 Φεβρουαρίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ-ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΦΟΡΤΣΕΡΑ